

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTORI: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU
SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOANNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RADULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an

la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU

FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

SUMAR:

Jocul și prinsoarea în dreptul internațional privat, de d-l D. Alexandresco.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I: Procop V. Vasiliev cu Ministerul domeniilor.*

Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea II: Toma Popescu cu Ministerul public.

Curtea de apel din București, secțiunea I: Firma L. Finkelstein et C-ie cu Wiener Creditgesellschaft.

Tribunalul Ilfov, secția comercială: Ana Keller.

Tribunalul județului Gorj: Lt.-colonel S. Dumitriu, ca tutor, cu N. Coma și altul.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ.— *Observație de S. R.*

Buletinul publicațiilor judiciare.

JOCUL ȘI PRINSOAREA

ÎN

DREPTUL INTERNAȚIONAL PRIVAT

Jocul este o convenție prin care fiecare parte se obligă, în caz de pierdere, a plăti câștigătorului o sumă de bani sau un alt lucru.

Jocul este la noroc, dacă pierderea sau câștigul atârnă numai de întâmplare, iar nu de combinațiile, calculul și iscusința jucătorului: «Se numește joc la noroc (*jogo de azar*), zice art. 1542 din codul civil portughez, acela în care pierderea sau câștigul atârnă numai de întâmplare (*da sorte*), iar nu de combinațiile, de calculul, nici de iscusința jucătorului».

Rămășagul sau prinsoarea este o convenție intervenită între două persoane care nu se înțeleg asupra unui anume subiect, și prin care fiecare din ele se obligă, pentru cazul când opinia sa va fi ne-

întemeiată, a plăti celeilalte o sumă de bani sau un lucru determinat.

Jocul se distinge de rămășag din punctul de vedere al evenimentului privit de către părți. Decăteori ele au un rol activ în acest eveniment, adică decăteori una din ele va da loc la nașterea evenimentului care o va face să câștige, deatâteaori există joc; din contra, există rămășag decăteori evenimentul este independent de voința și faptul părților¹⁾.

Legiuitorul nu vede jocul și prinsoarea cu ochi favorabili; de aceea, pedeoparte, el refuză, în principiu, orice acțiune pentru plata unei datorii izvořită din joc sau prinsoare (art. 1636), iar pedealtăparte, pedepsește pe acei cari țin case de jocuri la noroc, primind obștește pe jucători (art. 350 C. penal)²⁾. Art. 876 din codul comercial dispune, de asemenea, că comerciantul care e în încetare de plăți, se face culpabil de delictul de bancrută simplă, dacă a pierdut o mare parte din patrimoniul său în operații curat de noroc, jocuri de bursă, etc.

Care este legea ce cârmuește jocul și prinsoarea în privința dreptului internațional?

1) Baudry et Wahl, *Contrats aléatoires*, 13, și autoritățile citate acolo.

2) S'a decis, cu drept cuvânt, că art. 350 din codul penal pedepsește pe antreprenorul care ține casă de jocuri la noroc, chiar dacă lipsește din țară, căci, în calitatea sa de patron, el este răspunzător de ceea ce se întâmplă în stabilimentul său. Cas. rom. *Cr. judeciar* din 1909, No. 45.

Trei ipoteze principale pot să se prezinte în practică, din cauza conflictului de legislații :

1° *Prima ipoteză.* — Jocul este nul în țara în care a avut loc, și valid în țara în care se cere executarea hotărârii ce-l consacră. În asemenea caz, jocul trebuie să fie declarat nul, pentru că validitatea unui contract se determină după legea țării în care el se formează ³⁾.

2° *A doua ipoteză* — Jocul este valid în țara în care a avut loc, și nul în țara în care se cere executarea hotărârii. În asemenea caz, jocul trebuie iarăși să fie declarat nul, pentru că el este oprit pentru considerații de ordine publică, și în această privință, statutul țării unde jocul se urmărește trebuie să ție în frâu statutul țării unde el a avut loc ⁴⁾.

În baza acestor principii, se decide, cu drept cuvânt, că tribunalele române nu au a executa hotărârile străine, decâteori acele hotărâriri sunt contrare ordinii publice, și în specie, poate fi considerată ca atare, hotărârea unui tribunal străin, care obligă și condamnă la plata unei sume ce decurge dintr'un joc sau dintr'o prinsoare, pentru care legea română nu conferă nici o acțiune ⁵⁾.

Tot pentru aceleași motive, vom decide că tribunalele române n'ar putea să ordone plata biletelui unei loterii oprite în România ⁶⁾.

3° *A treia ipoteză.* — Jocul este nul atât în țara în care a avut loc, cât și în aceea în care se cere executarea lui. În asemenea caz, nu mai rămâne îndoială că tribunalele țării unde se urmărește executarea jocului îl vor declara nul ⁷⁾.

3) Baudry et Wahl, *op. cit.*, 160 urm.; Lyon-Caen et Renault, *Tr. de droit commercial*, IV, 985; Laurent, *Droit civil international*, VIII, 110; Trib. imperiului german, *J. Clunet*, anul 1886, p. 609.

4) Vezi tom. I al Coment. noastre, pag. 148 urm. (ed. 2-a). — Vezi însă Rolin, *Pr. de droit international privé*, III, 1372.

5) Cas. rom., Bult. 1899, p. 1349 și numeroasele decizii străine citate de Baudry et Wahl, *op. cit.*, p. 86, nota 1 (ed. 3-a); Vincent et Pénaud, *Dictionn. de droit international*, v^o *Jeu et pari*, No. 2 urm.; Laurent, *Droit civil international*, VIII, 109; Weiss, *Tr. élément. de droit international privé*, p. 638; Von Bar, *Th. und Praxis des internat. Privatrechts*, § 57, p. 37 urm. — *Contrà*: Brocher, *Cours de droit international privé*, II, p. 225; Rolin, *Pr. de droit international privé*, I, 130, pg. 287; T. Hue, XI, 386; Trib. imp. german (*Reichsgericht* din Leipzig), *J. Clunet*, 1886, pg. 609. Cpr. și C. apel din Florența, Sirey, 1901. 4. 9 (cu nota lui Al. Wahl), etc.

6) Cpr. Baudry et Wahl, *op. cit.*, 164; Laurent, *op. cit.*, VIII, 113; Wiss, *op. cit.*, p. 637; Trib. superior *des Deux Ponts*, Sirey, 99. 422 și anul 1904. 4. 5. — Vezi însă Cas. rom. Bult. s. II, 1881, pg. 542.

7) Baudry et Wahl, *op. cit.*, 165.

Se poate întâmpla ca o legislație străină, precum este, de exemplu, cea portugheză (art. 1542), să permită acțiunea în repetiție în materie de jocuri la noroc ⁸⁾, și cu toate acestea soluțiunea va fi tot aceeași, tribunalele române neavând a se preocupă de locul unde contractul a fost încheiat ⁹⁾.

Acestea sunt principiile cari cârmuesc jocul și prinoarea în privința dreptului internațional privat.

D. ALEXANDRESCO

8) Art. 1542 din codul portughez autoriză, în adevăr, acțiunea în repetiție, decâteori lucrul sau suma plătită a fost perdută într'un joc la noroc (*se a somma ou couse tiver sido paga em resultado de perda em jogo de azar*). — *Contrà*: Art. 1798 din codul spaniol. Vezi tom. X al Coment. noastre, p. 93, nota 4.

9) Baudry et Wahl, *loco supra cit.*

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA I.

Audiența dela 9 Iunie 1910

Președinta d-lui C. R. Manolescu, președinte

Procop V. Vasiliev cu Ministerul domeniilor

APEL.— TERMEN. — ACȚIUNE JUDECATĂ CA CIVILĂ LA PRIMA INSTANȚĂ.— NATURA EI COMERCIALĂ. — REGULAREA CĂILOR DE ATAC.—NATURA JURISDICȚIUNEI CARE A PRONUNȚAT HOTĂRÎREA.— ART. 907 COD. COM.

Din moment ce o acțiune a fost intentată și judecată la prima instanță ca acțiune civilă, termenul de apel este acel fixat de dispozițiile codului de procedură civilă, iar nu acela fixat de codul comercial, chiar și când natura afacerii ar fi comercială, de oarece căile de atac în contra unei hotărâri se regulează după natura jurisdicțiunii care a pronunțat acea hotărâre.

No. 349.— Respins, ca nefondat, recursul făcut de Procop V. Vasiliev contra deciziei Curței de apel din Galați, secția I, No. 207 din 1909, dată în proces cu Ministerul domeniilor.

S'au ascultat : d-l avocat P. P. Poni, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat V. Athanasovici, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului I de casare, combinat cu motivul suplimentar :

I. «Violarea art. 904 cod. com și exces de putere.

«Prin faptul că Curtea consideră apelul Statului în termen, deși făcut după o lună dela pronunțarea sentinței în contradictoriu într'o afacere comercială.

«Exces de putere, omisiune esențială și nemotivare.

Pentru a stabili că a existat o convențiune între Stat și cum-părătorul peștelui, pe lângă că am depus un afiș al Ministerului domeniilor, cu care se stabilea că Statul vinde peștele la acea dată cu obligațiunea de a lăsa liberă vânzarea la data când am pus în vânzare peștele, deci nu puteam imputa Statului decât o culpă contractuală, izvorâtă din o afacere comercială, am propus și martori, din ale căror depozitțiuni reese acest lucru. Curtea totuș omițând a cerceta atât actele cât și depunerile martorilor, decide că afacerea ar fi civilă.

«Procedând astfel, dă o decizie nemotivată și face o omisiune esențială».

Având în vedere că prin decizia supusă recursului, Curtea de apel a respins ca nefondat incidentul prin care recurentul cerea ca apelul făcut de Ministerul de domenii să fie respins ca tardiv, întrucât afacerea fiind comercială și sentința fiind pronunțată contradictor, termenul de apel era de 30 zile dela pronunțare, conform art. 904 cod. com.;

Considerând că din cererea de chemare în judecată înaintea tribunalului rezultă că recurentul a înțeles să intenteze o acțiune civilă în baza art. 1000 cod. civ., pentru repararea daunelor ce i s'a cauzat din faptul că funcționarii Statului dela secția pescuitului și căpitanul portului Brăila l'ar fi oprit în mod arbitrar să vândă o cantitate de pește proaspăt; că înaintea tribunalului recurentul a susținut acelaș lucru, ca Ministerul de domenii să răspundă de faptul quasi-delictuos al funcționarilor săi;

Că, din sentința tribunalului se constată că acea instanță a judecat afacerea ca civilă, obligând pe Ministerul de domenii, ca în baza art. 998 și 1000 cod. civ. să repare dauna cauzată recurentului de către agenții pescăriilor prin faptul că fără drept au confiscat și distrus o cantitate de pește, fără să se constate că peștele fusese pus în vânzare înainte de zilele permise sau că ar fi fost stricat;

Considerând prin urmare că din toate acestea rezultă că acțiunea recurentului a fost intentată și judecată ca o acțiune civilă, astfel că termenul de apel în contra sentinței tribunalului este acel fixat de dispozițiile codului de procedură civilă, iar nu acela prevăzut de codul comercial, de oarece căile de atac în contra unei hotărâri se regulează după natura jurisdicțiunii care a pronunțat acea hotărâre; că, a decide altfel, ar fi ca partea să fie surprinsă în instanța de apel și să-și vază respins ca tardiv apelul ce a făcut după regulile de drept comun, deși afacerea a fost intentată și judecată de prima instanță după acele reguli fără să se fi pus în discuțiune natura civilă a afacerii;

Considerând că astfel fiind, Curtea de apel nu a violat întru nimic art. 904 cod. com. și n'a comis nici un exces de putere, când a respins ca nefondat incidentul de tardivitatea apelului;

Că, prin urmare, motivul de recurs este nefondat.

Asupra motivului II de casare :

II. «Exces de putere, denaturarea și violarea art. 1201 din codul civil.

«Prin faptul că consideră ca autoritate de lucru judecat sentința tribunalului dată în materie de contravenție, care nu eră privitoare nici pe aceleași părți, nici n'avea acelaș obiect al procesului ce se judecă».

Considerând că Curtea de apel a constatat că consti-tuesc o autoritate de lucru judecat hotărârile instanțelor represive care au confirmat procesul-verbal prin care agentul pescăriilor a constatat contravenția comisă de recurent vânzând pește în timpul oprit, astfel că nu se mai poate pune în discuțiune dacă bine sau rău a procedat agentul Statului când a confiscat și distrus acel pește;

Că, prin urmare, fiind constant, în baza autorității lucrului judecat, că bine a procedat agentul Statului când a confiscat și distrus peștele recurentului, Curtea de apel nu a violat întru nimic art. 1201 cod. civ. când a admis că în speță există autoritate de lucru judecat în favoarea statului și a respins acțiunea recurentului; că, de aceea, recursul este nefondat.

Pentru aceste motive, respinge.

SECȚIUNEA II

Audiența dela 20 Septembrie 1910

Președința d-lui D. Cuculi, președinte

Toma Popescu cu Ministerul public

PLĂSMUIRE DE ACT. — POSIBILITATEA PREJUDICIULUI.— ART. 139 COD. PENAL.

PLĂSMUIRE DE ACT.— FĂPTUIREA ȘI SERVIREA DE ACTUL PLĂSMUIT.— ART. 139 COD. PENAL.

1° Din moment ce instanța de fond constată că prin plăsmuirea unui act a existat posibilitatea unui prejudiciu, dispozițiunile art. 139 din codul penal devin aplicabile plăsmuitorului, fără a mai fi nevoie de constatarea existenței a însăș prejudiciului.

2° Art. 139 cod penal pedepsind cu aceeaș pedeapsă plăsmuirea actului și servirea de actul plăsmuit, este suficient să se constate în sarcina inculpatului numai unul din aceste două fapte pentru a i se aplică penalitatea legii.

No. 2715. — Respins, ca nefondat, recursul făcut de Toma Popescu contra deciziei Curței de apel din Craiova, secția II, cu No. 528 din 1910.

S'au ascultat : d-l avocat E. Oeconomu, în desvoltarea motivelor de casare; d-l procuror St. Stătescu, în concluziuni.

Curtea, deliberând,
Asupra motivului I de casare :

»Omisiune esențială, nemotivare și violarea art. 139 din codul penal. Înaintea Curței de apel s'a susținut că recurentul nu poate fi condamnat pentru fals, de oarece fapta ce i s'a imputat n'a produs nici un prejudiciu, element esențial al delictului.

«Curtea de apel găsește că nu e drepticiu, dar se bazează pe faptul că ar există posibilitate de prejudiciu, de oarece recurentul s'a servit de acel duplicat îndreptat la un concurs pentru ocuparea postului de ajutor de învățător, unde se cereau patru clase secundare, dânsul neavând decât trei clase, fiind rămas repetent în clasa 4-a din cauza notei 4 la religie. Curtea omite de a motiva de unde scoate că una din condițiile admiterei la concurs eră și aceea de a avea patru clase secundare terminate. La un asemenea concurs se admit toți învățătorii suplitori cari au trei ani vechime, fără să se aibă în considerațiune dacă au patru sau mai puține clase secundare, condițiune pe care recurentul o îndeplinește, căci pe lângă cele trei clase secundare, mai avea și vechimea cerută de regulament. Astfel, Curtea dă o decizie nemotivată».

Având în vedere decizia supusă recursului prin care se condamnă recurentul la închisoare pentru falși cu aplicațiunea art. 139 cod. pen. ;

Considerând că este constant, în fapt, că recurentul a plăsmuit un certificat de studii de care s'a servit spre a induce în eroare comisiunea de examen pentru ocuparea unui post de ajutor de învățător ; că, prin urmare, o posibilitate de prejudiciu a existat, cum constată Curtea în considerentele deciziei sale ;

Că, de altă parte, nu era esențial să discute dacă se putea prezenta la examen fără certificat, când această afirmare a apărării nu fusese sprijinită cu nici un fel de probă ;

Considerând dar, că aplicând recurentului penalitatea prescrisă pentru plăsmuire, conform art. 139 cod. pen. Curtea n'a violat acest text de lege și motivul de casare, fiind nefondat, are a se respinge.

Asupra motivului II de casare :

«Curtea, exprimându-se în termeni lapidari, că recurentul cu bună știință s'a servit de atestatul plăsmuit, omite a arăta cari sunt motivele cari o determină să decidă că e dovedit acest element deopotrivă constitutiv al delictului de fals, intențiunea frauduloasă, dă o decizie nemotivată și violează de asemenea art. 139 din codul penal».

Considerând că Curtea condamnă pe recurent pentru delictul de plăsmuire, iar nu pentru acela de a se fi servit de actul plăsmuit ;

Că, dacă discută și elementul bunei științe necesar ultimului delict, aceasta este în mod ipotetic pentru cazul când, cum pretinde recurentul, plăsmuirea s'ar fi săvârșit de altă persoană, iar recurentul s'ar fi servit numai de actul plăsmuit ;

Considerând că art. 139 cod. pen. pedepsind cu aceeași pedeapsă și plăsmuirea actului și servirea de actul plăsmuit, este suficient să se constate în sarcina recurentului numai unul din aceste două fapte pentru a i se aplica penalitatea legii ;

Că, dar, și acest motiv de casare are a fi respins ca nefondat.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI
SECȚIUNEA I.

Audiența dela 18 Septembrie 1910

Președinta d-lui Oscar N. Nicolescu, prim-președinte

Firma L. Finkelstein et C-ie cu Wiener Creditgesellschaft

EXEQUATUR.— SENTINȚĂ DATĂ ÎNTR'O ȚARĂ STRĂINĂ.— TRIBUNALUL ROMÂN.— REFUZ DE A ÎNVESTI HOTĂRÎREA CU FORMULA EXECUTORIE.— APEL.— DACĂ E SUPUS TAXEI DE TIMBRU.— ART. 2 ALIN. ULTIM DIN LEGEA DELA 4 APRILIE 1909 PRIN CARE SE APROBĂ CONVENȚIA INTERNAȚIONALĂ DELA HAGA CU DATA DE 4/17 IULIE 1905.— ART. 3, 7, 11, 14 ȘI 16 DIN CONVENȚIE.— ART. 374 PR. CIVILĂ.

EXEQUATUR.— SENTINȚĂ.— ÎNDEPLINIREA PROCEDURII ÎNAINTEA TRIBUNALULUI STRĂIN.— CONSTATARE.

CITAȚIUNI.— FIRMĂ.— ÎNDEPLINIREA PROCEDURII.— ART. 75 ALIN. II PR. CIV.

1° În materie de executarea sentințelor tribunalelor străine și investirea lor cu formula executorie, instanțele noastre judecătorești fiind sezise direct de Ministerul de justiție, iar nu de partea interesată printr'o cerere pe timbru, urmează că apelurile făcute contra unei sentințe a tribunalului român, prin care se respinge exequaturul, au un caracter deosebit și nu sunt supuse la timbrul prevăzut de lege.

2° Tribunalele române pot acorda formula executorie unei sentințe date într'o țară străină, când din certificatul Ministerului de externe respectiv se constată că chemarea în judecată a pârâtului a fost făcută pe cale diplomatică, după formele uzitate în acel stat.

3° Dispozițiunile art. 75 alin. 2 din procedura civilă sunt îndeplinite, când citația este înmănată însăși persoanei care reprezintă firma, iar împrejurarea că în procesul-verbal de înmânarea citației se trece numai numele din firmă fără adăogarea de & Co., pe care firma o conține, nu poate da loc la nici o nulitate a procedurii.

No. 177.— Firma L. Finkelstein et C-ie din București, a făcut opoziție contra deciziei No. 152 din 1910, dată în proces cu Wiener Creditgesellschaft.

S'au ascultat : d-l avocat H. Trembiski, în ridicarea incidentului dacă apelul trebuie sau nu să fie timbrat ; d-l avocat Țunescu, în combateri.

Curtea,

Asupra incidentului invocat de eponent, de a se ști dacă apelul făcut de partea creditoare Wienercreditge-

sellschaft, contra sentinței tribunalului Ilfov secția I, cu No. 262 din 1910, asupra căruia s'a dat deciziunea opozată, este sau nu supus taxelor de timbre prevăzute de legea timbrului :

Având în vedere că, prin sentința apelată, tribunalul respingând punerea formulei executorie asupra hotărârei tribunalului comercial din Viena, cu data de 6 Octombrie 1909, hotărâre înaintată pe cale diplomatică prin comisiune rogatorie de către Ministerul justiției, creditorul Wiener Creditgesellschaft a făcut apel fără plată de taxe ;

Având în vedere că, prin art. 2 al. ultim din legea dela 4 Aprilie 1909, prin care se aprobă convențiunea internațională dela Haga cu data 4/17 Iulie 1905, se prevede, în ce privește notificările ce sunt a se face conform art. 3 din acea convențiune, cât și pentru comisiunile rogatorii în cazul art. 11 și 14 al. 2, că actele de procedură vor fi încheiate prin mijlocirea agenților judecătorești cu scutire de timbru, însă numai cu plata taxelor cuvenite acelor agenți, în conformitate cu cele prevăzute la art. 7 și 16 din convențiune ;

Considerând că, atât din această lege și din dispozițiunile însăși ale convențiunei dela Haga, cât și din faptul că, pentru aducerea la îndeplinire a unei comisiuni rogatorii străine, trimeasă pe cale diplomatică, justiția este sezisată direct de Ministerul de justiție, iar nu de partea interesată printr'o cerere pe timbru, rezultă că apelul, în această materie, prezentând un caracter deosebit, nu este supus la timbrul prevăzut de lege ;

Că, așa fiind, incidentul ridicat de oponent, prin care tinde ca apelul să fie supus taxelor prevăzute de legea timbrului, ca și pentru toate celelalte cazuri ordinare, este neintemeiat și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, respinge incidentul.

In fond :

Asupra opoziției făcută de firma L. Finkelstein & Co. contra deciziunei cu No. 152 din 1910 a acestei secțiuni :

Având în vedere că, prin această deciziune, admitându-se apelul făcut de Wiener Creditgesellschaft für Industrie und Handel din Viena, contra sentinței cu No. 262 din 1910 a tribunalului Ilfov secția I, s'a dispus investirea cu formula executorie a hotărârei tribunalului comercial din Viena, cu data de 6 Octombrie 1909, prin care firma L. Finkelstein & Co. din București, este obligată să plătească apelantului suma de 5761 coroane și 40 heleri și accesorii ;

Având în vedere că firma oponentă se opune la investirea cu formula executorie a hotărârei de mai sus : 1) pe același motiv din sentința apelată, și anume că procedura de chemare a numitei firme înaintea tribunalului comercial din Viena, n'a fost îndeplinită pe cale diplomatică, după cum prevede convențiunea ratificată la 11 Aprilie 1909, la care a aderat și statul român ; și 2) că

citațiunea de chemare nu a fost înmănată în mod regulat firmei chemată în judecată, L. Finkelstein & Co., ci lui L. Finkelstein singur, fără semnificarea firmei, violându-se prin aceasta art. 74 și 75 pr. civilă.

In ce privește primul motiv :

Având în vedere motivele din deciziunea opozată, pe pe cari Curtea le menține în totul ;

Considerând, pe lângă a peste motive, că certificatul prezentat de firma creditoare pentru a dovedi, după cum s'a stabilit prin deciziunea opozată, că chemarea oponentului înaintea tribunalului comercial din Viena a fost făcută pe cale diplomatică, fiind dat că Ministerul Imp. Reg. al afacerilor străine din Viena, după formele uzitate acolo, și vizat atât de consulatul imperial și regal din București, cât și de Ministerul afacerilor străine român, face deplină dovadă pentru regulata remitere a actelor judiciare în acest proces către oponent ;

Că, dar, obiecțiunile făcute de oponent că acest act nu ar putea fi luat în considerațiune, nu sunt în nimic întemeiate, și astfel, din acest punct de vedere, primul motiv de opozițiune rămâne neintemeiat.

In ce privește al doilea motiv :

Având în vedere că, din lucrările ce conține hotărârea a cărei investire cu formula executorie se cere, și anume din adevărînța de predarea citațiunei în speță, precum și din procesul-verbal încheiat în dosul acestei adevărînțe de comisarul însărcinat cu predarea acelei citațiuni, se constată că acea citațiune a fost făcută pe numele firmei chemată în judecată, L. Finkelstein & Co. ; că, comisarul transportându-se la domiciliul acestei firme din București, Bulevardul Academiei No. 2, a găsit aci prezinte pe L. Finkelstein, care a primit citațiunea, dar care numai a refuzat să dea certificarea de primirea ei ;

Considerând că L. Finkelstein fiind el însuși persoana care reprezintă și semnează firma de L. Finkelstein & Co., procedura este bine și regulat îndeplinită în persoana sa, ca reprezentant al societății, conform art. 75 alin. II din procedura civilă ; că, singură împrejurarea că în procesul-verbal s'a trecut numai numele de L. Finkelstein, fără adăogirea & Co., nu poate da loc la nici o nulitate și nici se poate susține de aci că nu firmei, ci altei persoane s'a înmănat citațiunea ;

Că, așa fiind, și al doilea motiv invocat de oponent este neintemeiat, și dar, întrucât hotărârea ce se cere a fi executată nu conține nici o dispozițiune contrarie ordinii publice sau dreptului nostru public, opozițiunea cată a se respinge, menținându-se deciziunea opozată.

Pentru aceste motive, respinge opozițiunea.

Semnați : Oscar N. Nicolescu, St. Mladoveanu,
St. Urlățeanu, N. Schina.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA COMERCIALĂ

Audiența dela 17 Septembrie 1910

Președința d-lui I. Marinovici, judecător de ședință

Ana Keller

APEL. — TERMEN. — CONTESTAȚIE LA EXECUTARE. — ART. 99 ȘI 100 LEGEA JUDECĂTORIILOR DE OCOALE.

Din combinația art. 99 și 100 din legea judecătorilor de ocoale, rezultă că pentru calcularea termenului de apel contra unei cărți de judecată pronunțată asupra unei contestațiuni la executare sau în urma unei opozițiuni, nu se socotește ziua când s'a pronunțat cartea de judecată.

Termenul de apel și în aceste materii este tot de zece zile, care se socotesc pe zile libere de a doua zi dela pronunțare, chiar dacă cartea de judecată s'a pronunțat în lipsa celui ce făcuse opozițiunea sau contestațiunea.

Tribunalul,

Asupra incidentului ridicat de apărătorul intimetei Ana Keller, cu privire la tardivitatea apelului;

Având în vedere susținerile părților;

Având în vedere că, după art. 99 din legea judecătorilor de ocoale, termenul de apel este de zece zile, socotindu-se, pentru cei cari au fost față la judecată, de a doua zi dela pronunțare, iar pentru cei cari au lipsit, de a doua zi dela comunicare;

Considerând că, întrucât legiuitorul socotește acest termen de a doua zi dela pronunțare și întrucât n'a derogat expres dela dispozițiunile art. 729 pr. civ., urmează că acest termen e socotit pe zile libere;

Având în vedere că, după dispozițiunile art. 100 din aceeaș lege, dacă cartea de judecată s'a dat asupra unei contestațiuni la executare, sau în urma unei opozițiuni, termenul de apel va curge dela pronunțarea hotărârii asupra contestațiunei sau opozițiunei, chiar dacă cartea de judecată s'a pronunțat în lipsa celui ce făcuse opozițiunea sau contestațiunea;

Considerând că, dacă textul acestui articol prevede că termenul se va socoti dela pronunțarea hotărârii, nu înseamnă că se va socoti și ziua în care s'a pronunțat hotărârea, fiindcă legiuitorul n'a derogat în mod expres dela dispozițiunile art. 729 pr. civ. sau dela dispozițiunile art. 99 al legii judecătorilor de ocoale;

Considerând că din comparația art. 99 și 100 din legea judecătorilor de ocoale rezultă că dacă în art. 100 se zice «de la pronunțarea hotărârii», iar nu «de a doua zi dela pronunțare», cum se prevede în art. 99, aceasta nu e o derogare, fiindcă în art. 100 e stabilită numai o excepțiune la regula din art. 99, arătându-se că atunci când este vorba de o contestațiune la executare sau o opozițiune nu se mai face distincțiune între cei care au

fost față sau lipsă la judecată, ci pentru toți termenul este de zece zile;

Că, de altfel, dacă s'ar socoti și ziua pronunțării, ar urmă că, în aceste materii, termenul este de nouă zile, ceiace nu se poate admite în lipsa unui text formal;

Că, prin urmare, în cazurile prevăzute de art. 100 din legea judecăt. de ocoale, termenul de apel de zece zile se socotește de a doua zi de la pronunțare, indiferent dacă părțile au fost față sau au lipsit de la judecată;

Că, întru cât în speță ultima zi a termenului în care putea face apel a fost ziua de Duminecă 20 Iunie 1910, conform cu disp. art. 731 pr. civ., termenul de apel s'a prelungit pentru cea dintâi zi de lucru următoare, adică pentru ziua de 21 Iunie 1910, când apelantul a și introdus apelul său;

Că, așa fiind, apelul este în termen și incidentul de tardivitate urmează a fi respins ca nefondat.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător Andrei Rădulescu, respinge incidentul.

Semnați: I. Marinovici, Andrei Rădulescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI GORJ

Audiența dela 30 Iunie 1910

Președința d-lui T. Niculescu, judecător de ședință

Lct-colonel S. Dumitriu, ca tutor, cu N. Coma și altul

BANI. — LUCRU FUNGIBIL. — UZUFRACTUARI. — DREPTUL DE PROPRIETATE ASUPRA LUCRULUI FUNGIBIL. — ART. 526 COD. CIV.

DOTĂ. — IMOBIL CUMPĂRAT CU BANI DOTALI, FĂRĂ CLAUZĂ DE ÎNTREBUIȚARE. — SUBROGAȚIUNE REALĂ. — EFECT. — ART. 1247 COD. CIV.

EXECUTARE SILITĂ. — PREȚ REZULTAT. — IMOBIL DOTAL DECLARAT ALIENABIL — PROPRIETATEA SOȚULUI. — ART. 1245 ȘI 1247 COD. CIVIL.

DOTĂ. — CONDIȚIUNI. — DACĂ SE POT SCHIMBA. — ART. 1236 COD. CIVIL.

1° Bani fiind lucruri fungibile, quasi-uzufuctuarul poate deveni proprietar asupra lor, cu condițiunea ca la sfârșitul uzufructului să predeea proprietarului bani de aceeaș valoare ca aceia pe cari îi primise la constituirea uzufructului.

2° Imobilul cumpărat de către soț cu din banii constituiți dotă fără nici o clauză de întrebuințare, ia și el, prin efectul subrogațiunei reale, caracterul stabilit de contractul matrimonial, deci devine și el alienabil și astfel proprietatea bărbatului.

3° Prețul rezultat din vânzarea silită a unui imobil declarat alienabil prin contractul matrimonial, devine proprietatea bărbatului.

4° Odată fixate condițiunile contractului matrimonial, soții nu mai pot reveni asupra lor, conform art. 1236 cod. civil, ale cărui dispozițiuni sunt de

ordin superior și în interesul siguranței circulației unei bunurilor.

No. 541.— S'au prezentat: reclamantul, prin d-l avocat Al. Urziceanu; pârâțul N. Coma și chematul în cauză C. Pociovălișteanu, prin d-l avocat V. Hortopan.

Tribunalul,

Având în vedere că, în fapt, rezultă următoarele: locot-colonel Sava Dumitriu se căsătorește, la 1887, cu Victoria, fiica soților Elena și Const. Stanciovicei, și-i dau ca dotă suma de 37.000 lei, pe care i-o asigură în imobilul lor din T.-Jiu, strada Griviței. Soții Stanciovicei neputând să plătească dota la termen, în anul 1893, locot-colonel Dumitriu pune în vânzare publică casele și le cumpără, iar tribunalul le adjudecă asupra sa, depunând creanța dotală drept preț. Mai târziu, locot-colonel S. Dumitriu, având nevoie de bani, ipotecează lui C. Pociovălișteanu casele cumpărate, care sunt puse iarăși în licitație de acesta din urmă și cumpărate, în anul 1899, de actualul proprietar Nicolae Coma. În 1903, decedează Victoria locot-colonel Dumitriu și rămân minori în urma sa, iar tutor soțul în viață, care intentă acțiunea în revendicare, în numele minorilor, la 11 Ianuarie 1908.

Având în vedere că, prin contractul matrimonial, s'a constituit drept dotă Victoriei Dumitriu suma de 37.000 lei, fără nici o clauză de întrebuintare; că, banii sunt lucruri fungibile și că quasi-uzufructuarul devine proprietar, cu condiția ca la sfârșitul uzufructului să predeă proprietarului bani de aceeași valoare ca aceia care-i promise la constituirea uzufructului;

Având în vedere că, în speță, ceea ce s'a constituit dotă nu este o creanță, ci chiar o sumă de bani, care neputând să fie achitată la constituire, părțile au convenit la un termen pentru plată și o garanție (Marcadé, VI, pag. 42 al. 3);

Considerând că, prin efectul subrogației reale, imobilul care a înlocuit suma de lei 37.000, constituită dotă d-nei Dimitriu, a luat și el caracterul stabilit de contractul matrimonial lucrurilor ce le-a înlocuit, adică a devenit și el de natură alienabil și deci proprietatea bărbatului, ceea ce este conform spiritului art. 1245 și 1247 c. civ. (Marcadé, VI, pag. 44, al. 2; Bandry-Lacantinerie, *Contrat de mariage*, III, pag. 673);

Având în vedere că toate formele vânzării, cu privire la imobilul în litigiu, au fost făcute pe numele soțului, pe atunci Căpitan Dimitriu, și chiar imobilul a fost adjudecat pe numele acestuia, iar nu pe numele soției; că, așa fiind, soții au înțeles a rămâne imobilul tot în proprietatea bărbatului, căci, în caz contrariu, trebuia cumpărat pe numele soției și dânsa să accepte, ceva și mai mult, în cazul de față femeia s'a prezentat în instanța de urmărire cu procura bărbatului și nu a contrazis pretenția bărbatului prin opunerea sa (D. Alexandresco, VIII, p. 153, al. 4; Guillouard, IV, *Contrat de mariage*, 1741

și 1743; C. Bordeaux, 24 Ianuarie 1870, Sirey 1871, 1, 92);

Având în vedere că Curtea noastră supremă a mers mai departe și a admis că, chiar un imobil estimat și declarat alienabil prin contractul de căsătorie intră în patrimoniul bărbatului și fiind vândut mai târziu, prețul eșit din vânzare poate să fie urmărit de creditorii bărbatului, conform art. 1246 cod. civil, și ca consecință a acestei jurisprudențe, urmează că prețul rezultat din vânzarea silită a unui imobil declarat alienabil prin contractul matrimonial, devine proprietatea bărbatului (Bult., Cas. II, 4 Noembrie 1908);

Considerând că deși reclamantul își bazează acțiunea pe jurisprudența franceză, însă aceasta este criticată de autori de evaluare, așa: Planiol, t. III, No. 1497, zice că este o curată bizarerie, iar mai departe, No. 1670, zice: «ceea ce crează pentru această categorie de bunuri o situație hibridă, cu totul extraordinară», și M. Labbé, (Note sous Cass. 26 Noembrie 1895; Pendetes, 97, 1, 17, zice: «este o noutate, aproape o monstruoșitate juridică»;

Având în vedere că jurisprudența franceză, în dorința de a proteja cât mai mult averile dotale, se reazimă pe art. 1541, 1555, 1556 cod. civ. fr. și 83 pr. civ. fr., care au corespondenți în codul civil român, art. 1234, 1250 și 1251 și că aceste articole vorbesc în termeni generali despre bunurile dotale, care se potrivesc atât pentru bunurile mobile cât și pentru cele imobile, ceea ce (spune Planiol, tom. III No. 1577) n'are nici o valoare, fiindcă toate aceste texte trebuiesc interpretate, referinduse la art. 1554 fr. (1248 român) care, ca text de principiu, vorbește numai de imobilele dotale;

Considerând că, relațiunea istorică nu-i poate veni în ajutor, de oarece din desbaterile care au urmat la formarea codului civil francez, rezultă că autorii lui au dorit să revină la dreptul roman după care nu erau inalienabile de cât imobilele date dotă la facerea căsătorii și că legiuitorul român nu s'a gândit să protejeze mai mult pe femeia măritată introducând în codul nostru noi dispozițiuni, afară de art. 1249 prin care s'a rezolvat controversa ce există la francezi asupra dreptului femeiei de a putea să vândă lucrurile imobile care rămân în proprietatea sa, ce după distincțiunea făcută de art. 1245 și 1246 codul civil și afară de art. 1234 codul civil prin care s'a ales ca regim legal regimul dotal, excluzând regimul comunității care ar fi protejat poate mai bine pe femeia măritată prin împărțirea beneficiilor din timpul căsătoriei între bărbat și femeie;

Având în vedere că jurisprudența nu poate să completeze protecția femeiei măritate pe care i-o dă legea, căci ar fi contrariu art. 4 cod. civil și art. 34 din constituție care opresc pe judecători de a se constitui în putere legiuitoare și a umplea lacunele legilor;

Având în vedere că legiuitorul dacă nu a intervenit este că nu s'a simțit nevoie și aceasta mai ales că spiritul modern este pentru libertatea convențiilor, deci

liberi sunt soții să-și făurească contractul matrimonial după voință (afară de mici excepții de ordine publică), iar odată fixate condițiunile contractului, soții nu mai pot reveni conform art. 1236 codul civil ale cărui dispozițiuni snt de un ordin superior și în interesul siguranței circulațiunei bunurilor;

Considerând că legiuitorul în interesul armoniei între soți prin art. 1307 codul civil oprește vânzarea între dânșii și prin art. 1271 oprește restituirea dotei în timpul căsătoriei (cass. 13 Februarie 1906 No. 66 și 31 Mai 1896 No. 255); căci dacă s'ar considera un moment că imobilul în litigiu care reprezintă valoarea sumei constituită dotă, ar trece în patrimoniul soției în timpul căsătoriei, ar fi a se restitui averea constituită dotă, ceea ce este oprit de art. 1271 codul civil;

Având în vedere că cu sistemul jurisprudenței franceze s'ar reveni până la un fel de clauză de reintrebuițare pe care părțile în speță n'au voit-o, căci n'au înserat-o în contractul lor dotal și la care se opune art. 1247 codul civil român, după care «nemîșcătorul câștigat în timpul căsătoriei prin bani dotali nu devine dotal dacă nu s'a stipulat prin contractul de căsătorie asemenea întrebuițare a banilor dotali. De asemenea nu devine dotal imobilul ce s'ar da spre plata dotei care a fost constituită în bani»;

Considerând că din citirea textelor de lege din materia contractului dotal, rezultă că rezolvă nu numai o chestiune de dotalitate art. 1249, dar și o chestiune de proprietate, fiindcă oridecâteori legiuitorul zice: «imobil dotal» vrea să înțeleagă acel imobil care este proprietatea femeiei și inalienabil;

Considerând că prin susnumitul sistem s'ar face o contradicție flagrantă între art. 1242 și 1285 cod. civ. neștiindu-se cine ar avea administrațiunea și folosința imobilului devenit parafernă, bărbatul sau femeia (a se vedea sentința tribunalului Ialomița din 25 Maiu, *Dreptul* No. 45 din 1890); și că de unde soții au înțeles la facerea contractului matrimonial ca banii să fie luași de bărbat să-i administreze și să se folosească de ei cum o vrea, să se pomenească prin înlocuirea lor cu un imobil că trece totul la femeie, proprietate, administrație și folosință (în calitate de bun parafernă);

Având în vedere că din moment ce tribunalul recunoaște că imobilul ce se revendică e proprietatea bărbatului, este inutil a se mai discuta și asupra celorlalte motive de drept, și deci acțiunea principală cată a se respinge, iar cererea de chemare în garanție rostită contra lui C. Pociovălișteanu a se respinge ca fără interes.

Văzând și cererea de cheltueli de judecată și art. 146 pr. civilă, le fixează la suma de lei optzeci.

Pentru aceste motive, în unire cu concluziile minist. public, respinge acțiunea.

Judecător-unic, Toma Niculescu.

JURISPRUDENȚA STRAINA

CURTEA DE APEL DIN GAND

— 5 Aprilie 1909 —

NUME PATRONIMIC.— IMAGINĂ.— PROPRIETATE EXCLUSIVĂ.

Fiecare este în drept a se opune ca altul să-și însușească, fără consințământul său, numele sau imaginea sa. În specie, un acuzat condamnat de către o Curte cu jurați, sau moștenitorul său, se poate opune la expunerea într'un local public, precum ar fi un muzeu, o panoramă, etc., a figurei de ceară a suszisului condamnat.

(Din *la Flandre-judicioire*).

Observație.— Soluția admisă astăzi de Curtea din Gand a fost de mult consacrată, aproape în aceiași termeni, de Curtea din Bruxelles (Sirey, 91. 4. 35). Vezi asupra proprietății imaginii în genere, D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t. III, pag. 248, nota 2 (ed. 2-a), precum și Vesp. Erbiceanu, *O nouă concepție a dreptului de proprietate al imaginii*, *Cr. judiciar* din 1904, No. 10 urm. S. R.

BULETINUL PUBLICAȚIUNILOR JUDICIARE

Tribunalul comercial Ilfov

No. 3979. — 1910 Maiu 3.

Având în vedere petițiunea înregistrată la No. 12755 din 1910, prin care Banca Comercială Română cere a se face formalitățile cerute de lege cu privire la anularea în mâinile oricui s'ar găsi o trată acceptată de M. Catulescu, în valoare de lei 1540;

Având în vedere că, după art. 355 c. com., proprietarul unei trate perdută sau sustrasă poate cere anularea ei la tribunalul comercial al locului plăței, dacă s'a justificat proprietatea și pierderea sau sustragerea tratei;

Având în vedere că, după o asemenea constatare, prezidentul tribunalului poate să ordone prin încheiere publicarea unei ordonanțe ceprinzând transcrierea exactă a tratei pierdută sau sustrasă și invitarea către oricine o posedă ca în termen de 40 zile dela publicarea ei să o înfățișeze la grefa tribunalului, înștiințând că, în lipsă de înfățișare, ea se va declara fără tărie față cu posesorul ei;

Având în vedere că, cu indicațiunile făcute, petiționara a justificat proprietatea și dreptul ce-l are a cere tribunalului facerea formalităților pentru anularea zisei trate perdută.

Pentru aceste motive,

Noi, primul președinte al tribunalului comercial Ilfov,

Ordonăm ca oricine posedă o trată acceptată de M. Catulescu, domiciliat în București str. Lipsani, în valoare de frs. 1540, cu scadența la 31 Martie stil nou 1909, și la ordinul d-lor Oriaud & Co. din Lyon să o înfățișeze, până în termen de 40 zile dela publicarea acestei ordonanțe, la grefa tribunalului comercial Ilfov, înștiințând că, în lipsă de înfățișare, ea se va declara nulă și fără tărie față cu posesorul ei.

Această ordonanță se va afișa în sala tribunalului, în localurile bursei și în sala primăriei și se va publica în *Monitorul Oficial* și în ziarul *Dreptul*.

p. Prim-președinte, L. ȘTEFĂNESCU.

Grefier, Dumitrescu.